ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград за период 01.01 – 31.12.2021. године

Број: РВ076-22

Бања Лука, 22.11.2022. године

САДРЖАЈ

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА 1

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја 1

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА 5

Извјештај о ревизији усклађености 5

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА 7

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ 10

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ) 11

1. Увод 11

2. Провођење препорука из претходног извјештаја 11

3. Закључак о функционисању система интерних контрола 11

4. Набавке 13

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана 14

6. Финансијски извјештаји 15

6.1. Биланс успјеха 15

6.1.1. Приходи 15

6.1.2. Расходи 16

6.1.3. Финансијски резултат 19

6.2. Биланс стања 19

6.2.1. Актива 19

6.2.2. Пасива 22

6.2.3. Ванбилансна евиденција 25

6.3. Биланс токова готовине 25

6.4. Временска неограниченост пословања 25

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе 26

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје 26

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31. децембар 2021. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31. децембар 2021. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.1. извјештаја:

Вриједност земљишта, као и државног капитала су прецијењене за износ од 84.360 КМ, јер ЈЗУ Дом здравља Вишеград није извршио искњижавање вриједности земљишне парцеле која је пренесена у власништво Општине Вишеград, што није у складу са чланом 4. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Вриједност опреме, као и разграничених прихода и примљених донација су потцијењене за износ од 62.993 КМ, јер ЈЗУ Дом здравља Вишеград није у својим помоћним евиденцијама и у финансијским извјештајима извршио укњижавање опреме примљене као донација од стране Општине Вишеград, што није у складу са чланом 4. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. и 6.2.1.2. извјештаја:

Друга краткорочна потраживања су прецијењена за износ од 181.649 КМ, док су расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања потцијењени за износ од 131.925 КМ, а трошкови бруто зарада за 49.724 КМ. Везано за наведено ЈЗУ Дом здравља Вишеград није подносио захтјеве за рефундацију ЈУ Јавном фонду за дјечију заштиту Бијељина и Фонду здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука по основу исплаћених накнада плата својих запослених који су

користили боловања па тиме нису ни створени услови да се евидентирају потраживања по наведеном основу, док је са позиције бруто зарада вршио сторнирања бруто зарада запослених који су користили боловања. Такав рачуноводствени третман краткорочних потраживања није у складу са чланом 16. став (5), чланом 40. став (2) и чланом 46. став (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја:

Активна временска разграничења су прецијењена за укупан износ од 176.471 КМ, док су обавезе по основу камата и расхода финансирања такође прецијењени за износ од 18.404 КМ (по основу вриједности камата које нису доспјеле на наплату из Уговора о зајму између Фонда здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука и Дома здравља), а расходи камата, као и губитак ранијих година потцијењени за износ од 95.044 КМ, односно 63.023 КМ (по основу Рјешења о одгоди плаћања пореског дуга према Пореској управи Републике Српске у коме су камате за неблаговремено измиривање обавеза приписане основном пореском дугу), јер евидентирање на позицији активних временских разграничења није у складу са чланом 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.2. извјештаја:

Дугорочни кредити у земљи су прецијењени, а дио дугорочних кредита који доспијевају за плаћање до једне године је потцијењена за износ од 20.981 КМ, јер ЈЗУ Дом здравља Вишеград није рекласификовао дио дугорочних обавеза које доспијевају у периоду до годину дана (текућа доспијећа) из уговора о зајму са Фондом здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука, што није у складу са чланом 30. став (7), односно чланом 29. став (14) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Остале дугорочне обавезе су прецијењене, а обавеза по основу камата и расхода финансирања из рјешења о одгоди плаћања пореског дуга закљученог са Пореском управном Републике Српске потцијењене за износ од 290.065 КМ, јер је ЈЗУ Дом здравља Вишеград на позицији осталих дугорочних обавеза исказао и дио обавеза по основу камата и расхода финансирања, што није у складу са чланом 34. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Остале дугорочне обавезе су прецијењене, а дио дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године је потцијењен за износ од 911.098 КМ, јер ЈЗУ Дом здравља Вишеград није у складу са чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике извршио прекњижавање цјелокупног износа обавеза из рјешења о одгоди плаћања пореског дуга закљученог са Пореском управном Републике Српске на позицију дијела дугорочних кредита који доспијевају за плаћање до једне године, иако су све обавезе по наведеном основу доспјеле за плаћање.

Као што је наведено под тачкама 6.4. и 6.6. извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодане информације везне за сталност пословања у складу са параграфима 25 и 26 МРС 1 – *Презентација финансијских извјештаја*, односно није извршена процјена способности ЈЗУ Дом

здравља Вишеград да настави да неограничено послује у складу са начелом сталности пословања.

Напомене уз финансијске извјештаје по садржају, структури и систематичности не одговарају захтјевима МРС 1 – *Презентација финансијских извјештаја* (параграфи 112 – 138.), МРС 2 – *Залихе* (параграф 36), МРС 16 – *Некретнине, постројења и опрема* (параграфи 73, 74, 75 и 77) и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 5. извјештаја:

Основни оквир за финансијско пословање ЈЗУ Дома здравља Вишеград представља Уговор закључен на годишњем нивоу, између Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Дома здравља, којим су регулисана међусобна права и обавезе у пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите и других здравствених услуга. Планирана уговорена вриједност здравствених услуга која се признаје Дому здравља, значајно је мања од вриједности услуга које пружа Дом здравља, а Финансијски план базиран на наведеним моделима планирања, обрачуна и одобравања средстава не представља усаглашен оквир за остварење планираних циљева. Наведена чињеница у највећој мјери генерише остварене и исказане расходе те резултат текућег периода.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2021. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале усљед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше

мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услјед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 22.11.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу активности, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград за 2021. годину су у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

За набавке роба и услуга (лабораторијског материјала, санитетског и стоматолошког материјала, горива, ауто гума, одржавања опреме, услуга збрињавања медицинског и другог отпада и здравствених услуга) у укупном износу од 75.424 КМ нису проведене процедуре јавних набавки прописане Законом о јавним набавкама, што није у складу са чланом 6. истог закона.

Као што је наведено под тачком 5. извјештаја:

ЈЗУ Дом здравља Вишеград је обављао дјелатност без донесеног Програма пословања и финансијског плана за 2021. годину, што није у складу са чланом 28. и 36. Статута Дом здравља, односно чланом 19. Закона о систему јавних служби.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

ЈЗУ Дом здравља Вишеград није сачинио годишњи извјештај о пословању, што није у складу са чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности,

финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Дом здравља Вишеград.

Бања Лука, 22.11.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

1) приликом вршења пописа имовине и обавеза у потпуности поштују одредбе члана 4, 17. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, односно да се сачињава план рада пописних комисија, наводе подаци о стручној и професионалној квалификацији, као и о радном ангажману лица ангажованих за попис,

2) утврди метод обрачуна излазне вриједности залиха материјала за израду учинака у складу са параграфом 25 МРС 2 – Залихе, као и да се одабрани метод досљедно примјени приликом обрачуна вриједности излаза са залиха,

3) накнаде зарада које се односе на рад у државне празнике, боловања и друго класификују у складу са чланом 44. став 2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,

4) обрачун амортизације врши примјеном амортизационих стопа наведених у Правилнику о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике,

5) изврши умањење на позицији земљишта за вриједност земљишне парцеле која више није у власништву Дома здравља у складу са чланом 4. став (1. и 2.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,

6) позиција опреме увећа за износ опреме дониране од стране Општине Вишеград у складу са чланом 4. став (1. и 4.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,

7) за потраживања по основу закупнина и по основу више плаћеног пореза чија је наплата неизвјесна изврши исправка вриједности у складу са чланом 50. став (8. и 9.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,

8) подносе захтјеви за рефундације накнада плата запослених од фондова социјалног осигурања и да се након тога у складу са чланом 20. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године, за оне рефундације које су признате врши евидентирање потраживања и прихода по том основу,

9) евидентирања на активним временским разграничењима врши у складу са чланом 24. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,

10) износ преосталог дијела кредита према Фонду здравственог осигурања Републике Српске утврђеног у Анексу 3 уговора искаже на позицији дугорочних кредита у земљи у складу са чланом 33. став (5) Правилника о

контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и да се врши обрачун и исказивање дијела дугорочних кредита који за плаћање доспјевају у року до једне године (текућа доспијећа дугорочних обавеза) у складу са чланом 34. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,

11) обавезе према Пореској управи Републике Српске по основу рјешења о одгоди плаћања пореског дуга искажу на позицији дијела дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године у складу са чланом 34. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године, као и да се изврши одговарајуће разграничење на дио који се односи на основни дуг и на дио који се односи на обавезе по основу камата и расхода финансирања,

12) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

1) правилник о унутрашњој организацији и систематизацији усклади са измјенама у релевантној законској и подзаконској регулативи, која дефинише организацију рада јавне установе, рад и запошљавање и плате запослених,

2) успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици и саставља годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле,

3) провођење поступака и процедура јавних набавки врши у складу са одредбама члана 6, 32, 75. и 90. Закона о јавним набавкама, као и са одредбама члана 7. Правилника о поступку директног споразума,

4) у складу са чланом 28. и 36. Статута ЈЗУ Дом здравља Вишеград доноси и усваја програм пословања и финансијски план,

5) у складу са чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске сачињава годишњи извјештај о пословању,

6) обрачун накнада за дежурство у примарној здравственој заштити, као и накнаде за приправност ускладе са одредбама важећег Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,

7) евиденције о присуству запослених на радним мјестима воде у складу са одредбама Правилника о вођењу евиденције о присуству радника на раду,

8) код обрачуна трошкова службених путовања у земљи и иностранству поштују одредбе Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,

9) на путним налозима за возила уносе потпуни и тачни подаци, како је то прописано одредбама Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о здравственој заштити,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27,
- Посебан колективни уговор за запослене у области здравства,
- Правилник о условима, начину обрачунавања, пријављивања и уплате доприноса,
- Правилник о поступку, начину обрачуна и остваривања права на ослобађање и права на одбитак од пореске основице пореза на доходак,
- Правилник о основама за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2021. години,
- Правилник о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту,
- Правилник о вођењу евиденције о присуству радника на раду,
- Правилник о условима за почетак рада здравствене установе,
- Правилник о поступку директног споразума,
- Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Одлука о утврђивању цијене рада у области здравства и социјалне заштите,
- Одлука о најнижој плати,
- Одлука о партиципацији.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља Вишеград (у даљем тексту: Дом здравља) основано је Рјешењем о оснивању Дома народног здравља из маја 1955. године. Одлуком Скупштине општине Вишеград број: 01-023-28/94 од 18.05.1994. године основан је Дома здравља у Вишеграду. Својство правног лица стечено је уписом у судски регистар код Основног суда у Сарајеву 17.05.1996. године.

Дом здравља је основан с циљем обављања здравствене дјелатности од посебног друштвеног интереса на подручју општине Вишеград (у наставку: Општина).

Обављање дјелатности, организација рада и друга значајна питања везана за рад Дома здравља регулисана су Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07, 109/12 и 44/16), Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“ број: 106/09 и 44/15) и Законом о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16 и 94/19). Чланом 55. Закона о здравственој заштити и чланом 15. и 16. Статута, Дом здравља обавља послове примарне здравствене дјелатности која је од посебног друштвеног интереса на подручју Општине, односно здравствену заштиту као професионалну медицинску дјелатност.

Органи управљања Дома здравља су директор и управни одбор које именује и разрјешава оснивач на период од четири године. Стручна тијела Дома здравља су колегијум и етички одбор.

Дом здравља се финансира из средстава Фонда здравственог осигурања Републике Српске, буџета оснивача, наплате извршених услуга од корисника здравствене заштите и других извора финансирања.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Дома здравља за период 01.01 – 31.12.2021. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италик словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организациона структура Дома здравља уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Дому здравља из децембра 2012. године. Наведеним правилником дефинисано је да се Дом здравља организује као јединствена цјелина, затим називи радних мјеста и описи послова, услови за заснивање радног односа, као и број радних мјеста. Систематизовано је укупно 36 радних мјеста са 70 извршилаца. Здравствена заштита становништва Општине се остварује у оквиру објекта. На дан 31.12.2021. године у Дому здравља је било запослено 70 извршилаца.

Током године радни однос у Дому здравља засновало је шест извршилаца, док је радни однос по различитим основима престао за 16 запослених. За радна мјеста медицински техничар и главни медицински техничар поменутим правилником

утврђена је сложеност послова четврте и шесте платне групе, док су послови поменутих радних мјеста разврстани у пету платну групу према члану 13. Закона о платама запослених у јавним установама у области здравства („Службени гласник Републике Српске број 49/21). Наведени правилник није у потпуности усклађен са измјенама у законској регулативи која се односи на рад, запошљавање и плате запослених (Законом о раду, Законом о платама запослених у јавним установама у области здравства и Правилником о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања).

Управни одбор Дома здравља је именован 01.11.2017. године на период од четири године. У току 2021. године управни одбор је имао двије сједнице. Након истека мандата није именован нови управни одбор Дома здравља. У септембру 2022. године управни одбор Дома здравља, којем је мандат истекао у 01.11.2021. године донио је одлуку којом се не усвајају годишњи извјештаји о пословању за 2020. и 2021. годину, а извјештај о пословању за 2021. годину није припремљен (тачка 6. извјештаја). Финансијски извјештаји за 2021. годину, као и извјештај о пословању за ту годину нису достављени Општини као оснивачу Дома здравља на разматрање и усвајање, што није у складу са чланом 21. Статута Дома здравља.

Директор Дома здравља је 07.12.2021. године донио одлуку о формирању комисије за попис. Није донесена посебна одлука о редовном годишњем попису имовине и обавеза. У поступку провођења редовног годишњег пописа, са стањем на дан 31.12.2021. године, пописне комисије нису сачиниле план рада, што није у складу са чланом 17. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени Гласник Републике Српске“ број: 45/16 и 113/21). Такође, извјештаји пописних комисија не садрже податке о стручној и професионалној квалификацији, као и о радном ангажману лица ангажованих за попис, што није у складу са чланом 20. поменутог правилника. Приликом вршења пописа пописна комисија није пописала и у својим листама навела и ултразвучни апарат са припадајућом опремом укупне вриједности од 62.993 КМ који је Дом здравља добио од Општине и који је у току 2021. године био у употреби, што није у складу са чланом 4. поменутог правилника (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

Сертификација Дома здравља код Агенције за сертификацију, акредитацију и унапређење квалитета здравствене заштите у Републици Српској није извршена, што није у складу са чланом 97. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“ број: 106/09 и 44/15), односно чланом 201. новог Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“ број: 57/22). Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске је у 2017. години донијело рјешење о испуњености услова за обављање здравствене дјелатности за Дом здравља.

Дом здравља нема дефинисане рачуноводствене политике о признавању, одмјеравању и објелодањивању нефинансијске и финансијске имовине, прихода, обавеза, залиха материјала, ситног алата и инвентара и друго, као и контролне поступке над управљањем и вођењем помоћних евиденција. Статутом није дефинисан унутрашњи надзор у дијелу финансијско-рачуноводствених послова.

Дом здравља нема успостављену јединицу за интерну ревизију, а није именовано лице одговорно за финансијско управљање и контролу. Није састављен годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину, што је прописано Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22).

Дом здравља није успоставио систем финансијског управљања и контроле у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 91/16).

На основу наведеног, као и уочених неправилности које су образложене у наставку, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин који би обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- ***правилник о унутрашњој организацији и систематизацији усклади са измјенама у релевантној законској и подзаконској регулативи, која дефинише организацију рада јавне установе, рад и запошљавање и плате запослених,***
- ***приликом вршења пописа имовине и обавеза у потпуности поштују одредбе члана 4, 17. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, односно да се сачињава план рада пописних комисија, наводе подаци о стручној и професионалној квалификацији, као и о радном ангажману лица ангажованих за попис,***
- ***успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици и саставља годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле.***

4. Набавке

План набавки Дома здравља за 2021. годину донесен је од стране директора 22.01.2021. године. Планом су предвиђене јавне набавке у укупној вриједности од 205.650 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ). Планирана вриједност набавки се односила на набавке роба у износу од 115.100 КМ и услуга у износу од 90.550 КМ. Проведени поступци јавних набавки реализовани су на основу појединачних одлука директора.

Ревизијом је утврђено да је у 2021. години окончано 37 поступака јавних набавки укупне вриједности од 138.940 КМ, односно 64% у односу на укупну планирану вриједност набавки. Реализоване набавке су проведене поступцима директног споразума у износу од 98.040 КМ и конкурентским захтјевом за достављање понуда у износу од 23.045 КМ. Вриједност набавки које су изузете од примјене одредби Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14), а које су садржане у плану износи 17.855 КМ.

Ревизијским испитивањима обухваћено је шест поступка јавних набавки у укупној вриједности од 50.500 КМ, а односи се на планиране поступке набавки огрева (угља) и горива путем конкурентског захтјева за достављање понуда у вриједности од 34.000 КМ, као и набавке канцеларијског материјала и материјала за одржавање хигијене, дијелова за службена возила и услуге одржавања службених возила проведене путем директног споразума у вриједности од 16.500 КМ.

Испитивањем поменутих поступака јавних набавки утврђено је да уговорни орган није:

- упутио захтјеве за достављање понуда одређеном броју понуђача за набавке проведене путем конкурентског захтјева за достављање понуда, што није у складу са чланом 88. став (1) поменутог закона,
- закључио уговоре према условима из оквирног споразума, што није у складу са чланом члан 32. став (5) наведеног закона,
- закључио уговор за набавку дијелова за службена возила у вриједности прихваћене понуде (уговор је закључен у вриједности из плана набавки), што није у складу са чланом 90. закона,
- достављао извјештаје о проведеним поступцима јавних набавки Агенцији за јавне набавке, нити је објављивао основне елементе закључених уговора на својој интернет страници, што није у складу са чланом 75. закона,
- закључио уговоре за набавке роба и услуга чија је вриједност на годишњем нивоу већа од 1.000 КМ, што није у складу са чланом 7. став (1) тачка б) Правилника о поступку директног споразума („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број: 94/14).

Такође, Дом здравља је вршио набавке роба и услуга без проведених поступака набавки у износу од најмање 75.424 КМ, а односе се на набавку лабораторијског материјала у износу од 28.160 КМ, санитетског и стоматолошког материјала у износу од 13.098 КМ, горива у износу од 5.352 КМ, ауто гума у износу од 1.566 КМ, одржавања опреме у износу од 12.632 КМ, услуга збрињавања медицинског и другог отпада у износу од 12.532 КМ и здравствене услуге у износу од 2.084 КМ. Овај начин вршења набавки није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама, јер је уговорни орган обавезан да уговоре о набавкама додјељује примјењујући поступке дефинисане законом и подзаконским актима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се провођење поступака и процедура јавних набавки врши у складу са одредбама члана 6., 32., 75. и 90. Закона о јавним набавкама, као и са одредбама члана 7. Правилника о поступку директног споразума.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Дом здравља је обављао дјелатност без донесеног Програма пословања и финансијског плана за 2021. годину, што није у складу са чланом 28. и 36. Статута Дом здравља, односно чланом 19. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07, 109/12 и 44/16).

Основни оквир за финансијско пословање ЈЗУ Дома здравља Вишеград представља Уговор закључен на годишњем нивоу, између Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Дома здравља, којим су регулисана међусобна права и обавезе у пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите и других здравствених услуга. Планирана уговорена вриједност здравствених услуга која се признаје Дому здравља, значајно је мања од вриједности услуга које пружа Дом здравља, а Финансијски план базиран на наведеним моделима планирања, обрачуна и одобравања средстава не представља усаглашен оквир за остварење планираних циљева. Наведена чињеница у највећој мјери генерише остварене и исказане расходе те резултат текућег периода.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у складу са чланом 28. и 36. Статута ЈЗУ Дом здравља Вишеград доноси и усваја програм пословања и финансијски план.

6. Финансијски извјештаји

Финансијски извјештаји Дома здравља припремљени су и презентовани на обрасцима који су прописани Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/16). Дом здравља није сачинио годишњи извјештај о пословању, што није у складу са чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 94/15 и 78/20).

Препоручује се директору да обезбиједи да се у складу са чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске сачињава годишњи извјештај о пословању.

6.1. Биланс успјеха

6.1.1. Приходи

Укупни приходи исказани су у износу од 1.938.177 КМ, а чине их пословни и остали приходи.

6.1.1.1. Пословни приходи

Пословни приходи исказани су у износу од 1.932.364 КМ, а чине их приходи од продаје учинака и остали пословни приходи. Приходи од продаје учинака исказани су у износу од 1.760.190 КМ, а највећим дијелом их чине приходи од наплате партиципација за пружене медицинске услуге у износу од 140.728 КМ, приходи од фактура у износу од 41.367 КМ, приходи по основу пружених медицинских услуга осигураницима Фонда здравственог осигурања Републике Српске који се фактуришу поменутом фонду у укупном износу од 1.556.808 КМ и приходе од љекарских увјерења у износу од 16.390 КМ.

Приходи од наплате партиципација се односе на наплаћене партиципације од осигураних лица код Фонда здравственог осигурања Републике Српске за оне медицинске услуге које се финансирају из поменутог фонда у износу од 74.064 КМ, као и на партиципације наплаћене од лица која немају здравствено осигурање код поменутог фонда или која захтијевају медицинске услуге које се не финансирају из тог осигурања (медицинске услуге на личне захтјеве пацијената, односно услуге без упуте љекара Дома здравља) у износу од 66.664 КМ.

Приходи од фактура се односе на фактурисане приходе по основу пружених услуга систематских и санитарних прегледа запослених у појединим предузећима или установама на територији коју покрива Дом здравља.

Приходи од Фонда здравственог осигурања Републике Српске односе се на приходе остварене по основу закљученог Уговора са Фондом здравственог осигурања Републике Српске о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2021. години. Уговор је закључен у марту 2021. године, а анекс тог уговора у августу 2021. године. Поменутим уговором, односно његовим анексом утврђен је износ од 1.510.522 КМ за примарну здравствену заштиту, 57.463 КМ за педијатрију, 28.877 КМ за гинекологију и 63.000 КМ за санитетски превоз осигураних лица (укупно 1.659.862 КМ). Током године, Дом здравља је испостављао мјесечне фактуре Фонду здравственог осигурања Републике Српске на основу поменутог уговора за поједине дјелатности (примарна здравствена заштита, педијатрија, гинекологија и превоз). По истеку године Фонд је доставио Дому здравља коначан обрачун реализације који је умањен за услуге које су извршиле друге здравствене установе и за износ прекорачења у потрошњи лијекова.

По обрачуну Фонда здравственог осигурања Републике Српске призната реализација за 2021. годину износи 1.465.854 КМ, а Дому здравља су до 31.12.2021. године дозначена средства у укупном износу од 1.448.251 КМ.

Остали пословни приходи су исказани у укупном износу од 172.174 КМ, а односе се на приходе од закупнина, приходе од донација, приходе из намјенских извора финансирања и осталих прихода по другим основама.

Приходи од донација су исказани у износу од 60.263 КМ, а највећим дијелом (у износу од 46.008 КМ) се односе на донирани материјал и потрошна средства од стране Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу пројекта COVID 19.

Приходи из намјенских извора финансирања су исказани у укупном износу од 101.221 КМ, а највећим дијелом се односе на дотације од стране Скупштине општине Вишеград у износу од 60.000 КМ.

6.1.1.2. Остали приходи

Остали приходи су исказани у износу од 5.813 КМ а највећим дијелом се односе на приходе од смањења обавеза из ранијег периода за које повјерилац није захтијевао плаћање (отпис потраживања од стране повјериоца) у износу од 5.513 КМ.

6.1.2. Расходи

Укупни расходи исказани су у износу од 1.923.009 КМ и чине их пословни расходи, финансијски расходи и остали расходи.

Пословни расходи су исказани у укупном износу од 1.915.869 КМ и састоје се од трошкова материјала, трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкова производних услуга, трошкова амортизације, нематеријалних трошкова и трошкова пореза и доприноса.

Трошкови материјала исказани су у укупном износу од 154.693 КМ и састоје се од трошкова материјала за израду учинака у износу од 89.596 КМ, трошкова осталог материјала у износу од 14.420 КМ и трошкова горива и енергије у износу од 50.677 КМ.

На основу аналитичких картица појединих артикала које Дом здравља води за залихе материјала за израду учинака није могуће утврдити јединичну цијену излаза, односно метод обрачуна излазне вриједности ове врсте залиха. Не врши се признавање и вредновање залиха у складу са параграфом 25, МРС 2 – *Залихе*, према којем се набавна вриједност/цијена коштања залиха утврђује примјеном ФИФО метода („први улаз-први излаз“) или метода пондерисаног просјечног трошка.

Трошкови по основу утрошка горива и мазива исказани су у износу од 24.057 КМ. Дом здравља нема успостављен надзор над потрошњом горива, јер нема усвојен интерни акт којим би се уредио начин коришћења службених возила, а путни налози за возило не садрже податке о почетном и крајњем стању пређених километара, времену поласка и доласка, пређеним километрима, узетом гориву и слично, што није у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“, број 74/17).

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода исказани су у износу од 1.597.765 КМ, а односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада у износу од 1.560.056 КМ и остале личне расходе у износу од 37.709 КМ. Трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада чине трошкови бруто зарада у износу од 1.554.104 КМ и трошкови бруто накнада члановима управног одбора у износу од 5.952 КМ.

Обрачун плата је вршен у складу са одредбама Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 66/18 и 49/21), док обрачун накнаде за дежурство и накнаде за приправност није вршен на начин дефинисан поменутим законом.

Ступањем на снагу новог Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске број 49/21) измјењени су коефицијенти за обрачун плате и начин обрачуна накнада за дежурство и приправност. Накнада за дежурство према одредбама закона износи 4,5% од основне плате запосленог до 31.05.2021. године (на основу одредби старог Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске „Службени гласник Републике Српске“, број 66/18), односно 5% од основне плате запосленог од 01.06.2021. године (нови Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске). За дежурство које траје 12 часова првих осам часова се одрађује за наредни радни дан, а преостала четири сата представљају прековремени рад на који се примјењује обрачун у износу од 5% од основне плате запосленог. У случају ако запослени после дежурства користи слободан дан, накнада за дежурство износи 2,5% од основне плате запосленог.

За обрачун накнаде на име дежурства до 31.05.2021. године (за вријеме важења старог Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске) Дом здравља је примјењивао вриједност сатнице редовног рада запосленог. Ступањем на снагу новог Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске тј. од 01.06.2021. године утврђивање накнада за дежурства вршено је на основу сатнице обрачунате као 5% од основне плате за редован рад подијељено са бројем сати дежурства (које износи 12 радних сати). Тако утврђена сатница примјењена је на број сати дежурства. Обрачун накнада за дежурство Дома здравља за 2021. годину за остварене прековремене сате није у складу са чланом 33., односно чланом 31. поменутог закона. Осим наведеног, за исказане прековремене сате није вршена прерасподјела радног времена, што није у складу са чланом 34, односно чланом 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, којим је дато право запосленом да за сваки сат прековременог рада користи један сат компензирајућег радног времена које је дужан да искористи у року од шест мјесеци.

Накнада за приправност обрачуната је према одлукама директора Дома здравља из 2015. и 2017. године и у зависности од радног мјеста кретала се у износу од 0,5% до 1,5% од основне плате за дан приправности, што није у складу са чланом 29. новог Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске. Наведеним чланом је утврђено да накнада за приправност износи 2,5% основне плате за дан приправности ако је запослени обављао радне задатке, а ако није обављао радне задатке та накнада износи 1,5% основне плате за дан приправности.

Осим наведеног, евиденције о присуству запослених на радним мјестима нису потпуне и не садрже остварене сате који се односе на дежурство, приправност и прековремени рад, као што је прописано чланом 3. и 5. Правилника о вођењу евиденције о присуству радника на раду („Службени гласник Републике Српске“ број 40/16).

За накнаде плата исплаћених за вријеме боловања запослених Дом здравља је вршио умањење на позицији трошкова бруто зарада и истовремено евидентирао потраживања од фондова социјалног осигурања (тачка 6.2.1.2. извјештаја).

Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада према мјесесечним обрачунима зарада износе 1.603.371 КМ, што је за 49.724 КМ мање у односу на износ исказан на позицији трошкова бруто зарада и бруто накнада зарада. Такође, Дом здравља није подносио захтјеве за рефундацију исплаћених накнада плата запослених за вријеме њиховог одсуства.

Трошкови бруто накнада зарада које се односе на рад у државне празнике, боловања и друго нису класификовани и исказани на начин прописан чланом 40. став 3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Остали лични расходи се односе на трошкове отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду у износу од 28.396 КМ (јубиларне награде, накнада за рад у COVID амбулантама, отпремнине за одлазак у пензију, помоћи запосленим и слично), трошкове запослених на службеном путу у износу од 7.735 КМ и трошкове осталих накнада запослених у износу од 1.578 КМ.

Код трошкова службених путовања у земљи и иностранству утврђено је да дневнице нису у свим случајевима обрачунате према времену проведеном на службеном путовању. Такође, за службени пут у иностранство не доноси се одлука/рјешење о одобравању слжбеног путовања у иностранство, путни рачуни не садрже вријеме преласка границе Босне и Херцеговине у поласку и повратку, дневнице за иностранство се не обрачунавају у износу прописаном за земљу у коју се путује и званичном курсу, што није у складу са чланом X став 1. и 2, чланом XV став 2. и чланом XVII став 3. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21).

Трошкови производних услуга исказани су у укупном износу од 50.145 КМ, а чине их трошкови комуникационих и ПТТ услуга, услуге текућег одржавања, услуге превоза пацијената и комуналне услуге.

Трошкови амортизације су исказани у износу од 67.201 КМ и у потпуности се односе на трошкове амортизације грађевинских објеката и опреме у 2021. години. Дом здравља није у потпуности примјенио одредбе Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16), јер се амортизационе стопе за поједину опрему разликују у односу на стопе које су наведене у поменутом правилнику.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 41.355 КМ, а највећим дијелом се односе на трошкове здравствених услуга у износу од 15.885 КМ, репрезентације и поклона у износу од 3.606 КМ, накнаде по основу уговора о дјелу у износу од 14.212 КМ, регистрације и осигурања у износу од 1.589 КМ, платног промета у износу од 3.312 КМ и остале нематеријалне трошкове у износу од 1.183 КМ.

Трошкови пореза и доприноса су исказани у укупном износу од 4.710 КМ.

Финансијски расходи су исказани у укупном износу од 5.875 КМ, а односе се на расходе камата по основу обавезе према Фонду здравственог осигурања Републике Српске по основу закљученог уговора о зајму (тачка 6.2.2.2. извјештаја).

Остали расходи су исказани у износу од 1.265 КМ, а односе се на расходе по основу казни и накнада штета.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- ***утврди метод обрачуна излазне вриједности залиха материјала за израду учинака у складу са параграфом 25 МРС 2 – Залихе, као и да се***

одабрани метод досљедно примјени приликом обрачуна вриједности излаза са залиха,

- ***обрачун накнада за дежурство у примарној здравственој заштити, као и накнаде за приправност ускладе са одредбама важећег Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,***
- ***евиденције о присуству запослених на радним мјестима воде у складу са одредбама Правилника о вођењу евиденције о присуству радника на раду,***
- ***накнаде зарада које се односе на рад у државне празнике, боловања и друго класификују у складу са чланом 44. став 2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,***
- ***код обрачуна трошкова службених путовања у земљи и иностранству у потпуности поштују одредбе Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,***
- ***на путним налозима за возила уносе потпуни и тачни подаци, како је то прописано одредбама Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,***
- ***обрачун амортизације врши примјеном амортизационих стопа наведених у Правилнику о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике.***

6.1.3. Финансијски резултат

Добитак текуће године исказан је у износу од 15.168 КМ. С обзиром на утврђене грешке и неправилности у финансијским извјештајима, исказани финансијски резултат не одражава стварни резултат периода и разликује се најмање за износ од од 288.260 КМ расхода који нису евидентирани, а односе се на период 2021. године (наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја).

6.2. Биланс стања

6.2.1. Актива

Укупна актива исказана је у нето износу од 3.383.262 КМ. Чине је стална средства и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства Дома здравља исказана су у износу од 5.062.695 КМ бруто, 2.208.803 КМ исправке вриједности и 2.853.892 КМ нето вриједности. Састоје се од земљишта у вриједности од 265.218 КМ, грађевинских објеката у нето вриједности од 2.546.334 КМ, опреме у нето вриједности од 38.452 КМ, опреме у припреми у вриједности од 2.597 КМ, средстава културе у вриједности од 807 КМ и финансијских средстава која се држе до рока доспијећа у нето вриједности од 484 КМ.

Земљиште чине вриједност више земљишних парцела на којима је лоциран нови објекат, стари објекти и помоћни објекти Дома здравља, као и помоћне парцеле (приступни пут и сл.). Дом здравља је добио у власништво земљишну парцелу на којој је лоциран нови објекат, док је земљишна парцела на којој је лоцирана главна зграда старог објекта предата у власништво Општине. Број земљишне парцеле на којој је лоциран стари објекат је 1318/1 КО Вишеград 1, а вриједност по којој се земљиште води је 84.360 КМ. На основу података из евиденција Републичке управе

за геодетске и имовинско правне послове утврђено је да Дом здравља више није власник земљишне парцеле 1318/1 на којој је лоциран стари објекат Дома здравља. Овај начин евиденције вриједности земљишних парцела није у складу са чланом 4. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. По наведеном основу прецијењени су вриједност земљишта и државног капитала за износ од 84.360 КМ.

Грађевински објекти исказани су у износу од 3.807.619 КМ бруто, 1.261.285 КМ исправке вриједности и 2.546.334 КМ нето вриједности. Односи се на вриједност објеката за обављање дјелатности Дома здравља, као и помоћних објеката на територији општине Вишеград (на локацији главне зграде Дома здравља у Вишеграду, као и на подручне амбуланте у Добруну и Прелеву).

Опрема је исказана у износу од 985.970 КМ бруто, исправке вриједности 947.518 КМ и нето вриједности 38.452 КМ. Нето вриједност постројења и опреме највећим дијелом се односи на моторна возила, медицинску опрему, рачунарску опрему и системе за гријање.

Дом здравља је на основу Одлуке о преносу права својине донесене од стране Скупштине општине Вишеград добио ултразвучни апарат са припадајућом опремом укупне вриједности од 62.993 КМ. Одлуком о преносу права својине наведено је да се опрема уступа Дому здравља без накнаде, а у сврху модернизације рада установе. Наведено је такође и да ће се међусобна права и обавезе у наведеном послу регулисати уговором између Дома здравља и Општине који ће у име Општине закључити начелник Општине. Наведени уговор није закључен, а опрема је достављена Дому здравља и у 2021. години се користила. Дом здравља није у својим помоћним евиденцијама и у финансијским извјештајима извршио укњижавање наведене опреме. Овај рачуноводствени третман опреме није у складу са чланом 4. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. За наведени износ потцијењена је вриједност позиције опреме, као и позиције разграничених прихода и примљених донација.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- ***изврши умањење на позицији земљишта за вриједност земљишне парцеле која више није у власништву Дома здравља у складу са чланом 4. став (1. и 2.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,***
- ***позиција опреме увећа за износ опреме дониране од стране Општине Вишеград у складу са чланом 4. став (1. и 4.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.***

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства исказана су у нето износу од 529.370 КМ, а односе на залихе материјала у износу од 78.561 КМ, потраживања од купаца у земљи у износу од 44.054 КМ, друга краткорочна потраживања у износу од 187.816 КМ, готовину у износу од 42.468 КМ и активна временска ограничења у износу од 176.471 КМ.

Залихе материјала највећим дијелом се односе на залихе лијекова у износу од 5.228 КМ, залихе санитетског материјала у износу од 68.553 КМ, залихе РТГ материјала у износу од 1.756 КМ и залихе огрева у износу од 2.147 КМ. Аналитичке

евиденције улаза, излаза и стања вриједности и количина наведених залиха воде се у посебном рачунарском програму чије администрирање и одржавање води физичко лице које није запослено у Дому здравља. Ангажовање тог лица да врши наведене послове је извршено на основу Уговора о кориштењу и одржавању софтвера књиговодствено пословног система и базе података.

Потраживања од купаца се највећим дијелом односе на потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске у износу од 27.513 КМ и на потраживања од Пољопривредне задруге Вишеград по основу издавања у закуп пословног простора у износу од 5.400 КМ. Пољопривредна задруга није одговорила на извод отворених ставки на дан 31.12.2021. године, а Дом здравља није успио наплатити наведена потраживања у 2021. ни у 2022. години (до дана завршетка ревизије). Није извршена исправка вриједности потраживања од Пољопривредне задруге Вишеград, иако она нису наплаћена у периоду дужем од годину дана услјед чега је повећан ризик њихове наплате, што није у складу са чланом 45. став (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Због претходно наведеног потраживања од купаца из Републике Српске су прецијењена, док су расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања потцијењени за износ од 5.400 КМ.

Друга краткорочна потраживања се односе на потраживања од ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту Бијељина у износу од 104.651 КМ, Фонда здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука у износу од 76.998 КМ и од Пореске управе Републике Српске у износу од 6.167 КМ.

Дом здравља није подносио захтјеве за рефундацију ЈУ Јавном фонду за дјечију заштиту и Фонду здравственог осигурања Републике Српске по основу исплаћених накнада плата својим запосленим који су користили боловања, због чега нису створени услови да буду књижена потраживања по наведеном основу од поменутих фондова. Овај начин књижења рефундација исплаћени плата запосленим који користе боловања није у складу са чланом 16. став (5), односно чланом 46. став (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. По наведеном основу позиција других краткорочних потраживања је прецијењена, а позиција расхода по основу исправке вриједности и отписа потраживања потцијењена за износ од 131.925 КМ.

Приликом евидентирања потраживања од наведених фондова социјалног осигурања Дом здравља је за накнаде плате запослених који су били на боловању у 2021. години вршио сторнирања трошкова бруто зарада и њиховог евидентирања на позицији других краткорочних потраживања. Овај начин евидентирања расхода бруто плата, односно других краткорочних потраживања није у складу са чланом 16. став (5), односно чланом 40. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. По наведеном основу позиција других краткорочних потраживања је прецијењена, а позиција трошкова бруто зарада потцијењена за износ од 49.724 КМ.

Потраживања од Пореске управе Републике Српске се односе на потраживања по основу више плаћених пореза. У Дому здравља не постоји документација на основу које је настало ово потраживање, а није извршено усаглашавање са Пореском управом Републике Српске којим би ова потраживања била потврђена, због чега није могуће утврдити из којег периода и по ком основу потичу ова потраживања. У току 2021. године није било промјена на овој позицији. Дом здравља није извршио исправку вриједности поменутих потраживања, што није у складу са чланом 16. став (7. и 11), односно чланом 45. став (10) Правилника о контном оквиру и садржини

рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Због претходно наведеног друга краткорочна потраживања су прецијењена, док су расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања потцијењена за износ од 6.167 КМ.

Готовина се односи на готовину на пословним рачунима у комерцијалним банкама у Републици Српској у износу од 41.581 КМ и готовину у благајни Дома здравља у износу од 887 КМ.

Активна временска разграничења се односе на камату за неблаговремено измиривање обавеза према Пореској управи Републике Српске, а која је укључена у репрограм пореских обавеза (дио по основу Рјешења о одгоди плаћања пореског дуга према Пореској управи Републике Српске), односно на расходе камата које на дан 31.12.2021. године нису биле доспјеле на наплату (дио који се односи на Уговора о зајму између Фонда здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука и Дома здравља). Овдје се ради о каматама по основу Рјешења о одгоди плаћања пореског дуга према Пореској управи Републике Српске у износу од 158.068 КМ и по основу Уговора о зајму између Фонда здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука и Дома здравља у износу од 18.404 КМ (тачка 6.2.2.2. извјештаја). Наведени начин евидентирања расхода камата које су укључене у репрограм пореских обавеза, односно камата које нису доспјеле на наплату није у складу са чланом 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Као посљедица наведеног активна временска разграничења су прецијењена за износ од 158.068 КМ, док су расходи камата, као и губитак ранијих година потцијењени за износе 95.044 КМ, односно 63.023 КМ (по основу Рјешења о одгоди плаћања пореског дуга према Пореској управи Републике Српске). Такође, активна временска разграничења, као и обавезе по основу камата и расхода финансирања су прецијењени за износ од 18.404 КМ (по основу Уговора о зајму између Фонда здравственог осигурања Републике Српске Бања Лука и Дома здравља).

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- ***за потраживања по основу закупнина и по основу више плаћеног пореза чија је наплата неизвјесна изврши исправка вриједности у складу са чланом 50. став (8. и 9.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,***
- ***подносе захтјеви за рефундације накнада плата запослених од фондовова социјалног осигурања и да се након тога у складу са чланом 20. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године, за оне рефундације које су признате врши евидентирање потраживања и прихода по том основу,***
- ***евидентирања на позицији активних временских разграничења врши у складу са чланом 24. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.***

6.2.2. Пасива

6.2.2.1. Капитал

Дом здравља је на дан 31.12.2021. године исказао основни капитал у износу од 3.753.430 КМ, нераспоређени добитак текуће године у износу од 15.168 КМ и губитак

ранијих година у износу од 3.476.352 КМ. Основни капитал у потпуности чини државни капитал.

6.2.2.2. Обавезе

Обавезе су на дан 31.12.2021. године исказане у укупном износу од 3.091.016 КМ, а односе се на дугорочне обавезе и на краткорочне обавезе.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 1.429.559 КМ, а односе се на дугорочне кредите и на остале дугорочне обавезе.

Дугорочни кредити су исказани у износу од 149.000 КМ, а односе се на обавезе према Фонду здравственог осигурања Републике Српске по основу закљученог уговора о зајму којим су у 2008. години Дому здравља дозначена средства у укупном износу од 438.046 КМ.

Анексом 1 поменутог уговора дефинисано је да ће Дом здравља дио кредита у износу од 139.627 КМ враћати Фонду у периоду од 10 година уз период мировања отплате (grace период) од двије године. Такође, уговорена је и промјенљива каматна стопа коју чине шестомјесечни еурибор увећан за маржу од 6,20%. Поменути анекс је закључен у марту 2012. године. За преостали дио зајма остали су услови отплате дефинисани у основном уговора о зајму. Дом здравља и Фонд су у мају 2018. години закључили Анекс 2 којим су констатовали да је и даље на снази све оно што је раније било уговорено, као и да ће се наплата дуга вршити умањењем уплата од стране Фонда по основу закључених уговора о финансирању за што ће бити закључени уговори о компензацији. Такође, дефинисано је да ће Дом здравља дио кредита у износу од 199.418 КМ враћати Фонду у периоду од 10 година уз период мировања отплате (grace период) од једне године. За тај износ отплате кредита уговорена је такође промјенљива каматна стопа коју чине шестомјесечни еурибор увећан за маржу од 4,19%. За преостали дио зајма остали су услови отплате дефинисани у основном уговора о зајму. У Анексу 3 уговора наведено је да ће Дом здравља преостали дио кредита у износу од 79.396 КМ враћати Фонду у периоду од 60 мјесеци након истека период периода мировања отплате (grace период) од 36 мјесеци.

Фонд здравственог осигурања Републике Српске је доставио извод отворених ставки на дан 31.12.2021. године којим је наведено да потраживање Фонда по наведеном основу износи 228.396 КМ.

Дом здравља је преостали дио кредита према Фонду здравственог осигурања Републике Српске утврђеног у поменутом Анексу 3 уговора исказао као остале дугорочне кредите обавезе, што није у складу са чланом 29. став (6 и 11) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Такође, Дом здравља није обрачунао и на одговарајући начин исказао дио дугорочних обавеза која за плаћање доспијева у периоду до годину дана (текућа доспијећа) из наведених Анекса 2 и 3 уговора у износу од 20.981 КМ, што није у складу са чланом 30. став (7), односно члан 29. став (14) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. По наведеном основу дугорочни кредити у земљи су прецијењени, а позиција дио дугорочних кредита који доспијевају за плаћање до једне године је потцијењена за наведени износ. Такође, није извршено објелодањивање наведених пословних догађаја у Напоменама уз финансијске извјештаје.

Остале дугорочне обавезе исказане су у износу од 1.280.559 КМ, а односе се на дио кредитних обавеза према Фонду здравственог осигурања Републике Српске по

основу закљученог уговора о зајму у износу од 79.396 КМ (образложено раније у овој тачки извјештаја) и на обавезе по основу рјешења о одгоди плаћања пореског дуга закљученог са Пореском управом Републике Српске (репрограм неизмирених пореских обавеза) у износу од 1.201.163 КМ.

Обавезе по основу рјешења о одгоди плаћања пореског дуга у износу од 1.201.163 КМ се односе на репрограмиране пореске обавезе према Пореској управи Републике Српске. Поменуто рјешење је закључено у априлу 2016. године и њиме је дата могућност да Дом здравља те обавезе измири у 60 једнаких мјесечних ануитета уз период мировања отплате (grace период) од једне године. Према поменутом рјешењу вриједност основног дуга износи 911.098 КМ (од чега је главни дуг у износу од 885.882 КМ, а вриједност камате обрачунате у рјешењима Пореске управе Републике Српске у износу од 25.216 КМ), док је укупан износ обрачунатих камата као посљедице репрограма (као саставни дио ануитетских обавеза у дужем временском периоду) у износу од 450.005 КМ. Дом здравља је на позицији осталих дугорочних обавеза исказао и дио обавеза по основу камата и расхода финансирања, што није у складу са чланом 34. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Тиме је позиција осталих дугорочних обавеза прецијењена, а позиција обавеза по основу камата и расхода финансирања потцијењена за износ од 290.065 КМ (разлика између износа који се према поменутом рјешењу односи на обавезе по основу камата и износа који је Дом здравља већ укњижио на позицији обавеза по основу камата по наведеном основу). Такође, како су све обавезе по наведеном основу доспјеле за плаћање и како оне нису измирене Дом здравља није у складу са чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике извршио њихово прекњижавање на позицију дијела дугорочних кредита који доспијевају за плаћање до једне године. Тиме је позиција осталих дугорочних обавеза прецијењена, а позиција дијела дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године потцијењена за износ од 911.098 КМ.

Краткорочне обавезе су исказане у износу од 1.661.457 КМ, а односе се на обавезе према добављачима у земљи у износу од 19.458 КМ, за зараде и накнаде зарада у износу од 1.431.139 КМ, друге обавезе у износу од 188.055 КМ и на обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 22.805 КМ.

Обавезе према добављачима односе се на обавезе према добављачима у Републици Српској и према добављачима у Федерацији Босне и Херцеговине.

Обавезе за зараде и накнаде зарада се односе на обавезе за бруто лична примања запослених за период октобар – децембар 2021. године у износу од 400.198 КМ и обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада и доприносе из периода 2016 – 2019. година у износу од 1.030.941 КМ.

Друге обавезе се највећим дијелом односе на обавезе по основу камата и расхода финансирања у износу од 176.472 КМ (тачка 6.2.1.2. извјештаја), док се преостали износ односи на обавезе за накнаде за превоз и помоћи запосленим, накнаде члановима управног одбора и накнаде ангажованим лицима по уговору о дјелу из текућег периода.

Обавезе за остале порезе и доприносе и друге дажбине се односе на обавезе за доприносе за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида, за порезе и доприносе на накнаде члановима управног одбора и накнаде по уговору о дјелу.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- ***износ преосталог дијела кредита према Фонду здравственог осигурања Републике Српске утврђеног у Анексу 3 уговора искаже на позицији дугорочних кредита у земљи у складу са чланом 33. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и да се врши обрачун и исказивање дијела дугорочних кредита који за плаћање доспијевају у року до једне године (текућа доспијећа дугорочних обавеза) у складу са чланом 34. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године,***
- ***обавезе према Пореској управи Републике Српске по основу рјешења о одгоди плаћања пореског дуга искажу на позицији дијела дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године у складу са чланом 34. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године, као и да се изврши одговарајуће разграничење на дио који се односи на основни дуг и на дио који се односи на обавезе по основу камата и расхода финансирања.***

6.2.3. Ванбилансна евиденција

У току 2021. године у оквиру Дома здравља није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање у оквиру ванбилансних позиција.

6.3. Биланс токова готовине

Укупни приливи готовине Дома здравља у 2021. години исказани су у износу од 1.871.155 КМ, док су укупни одливи готовине у наведеном периоду износили 1.874.298 КМ. У наведеном периоду Дом здравља је имао новчане приливе и одливе из пословних и активности финансирања, док из активности инвестирања само одливе. Дом здравља је приликом састављања биланса токова готовине користио директни метод извјештавања о токовима готовине.

Приливи готовине из пословних активности износили су 1.870.616 КМ, док су одливи по истом основу износили 1.852.281 КМ. Дом здравља је у 2021. године остварио нето приливе готовине из пословних активности у износу од 18.335 КМ.

Одливи готовине из активности инвестирања износили су 1.793 КМ, док су одливи по основу активности финансирања износили 20.224 КМ. Прилива по основу активности финансирања износили су 539 КМ.

Стање готовине на почетку ревидираног обрачунског периода износило је 45.611 КМ, док је на крају периода стање готовине износило 42.468 КМ. Проведеном ревизијом нису утврђене материјално значајне неправилности у извјештају о новчаним токовима. Биланс токова готовине је састављен у складу са МРС 7 – *Извјештај о токовима готовине.*

6.4. Временска неограниченост пословања

Дом здравља није у својим Напоменама уз финансијске извјештаје објелоданио информације везне за сталност пословања у складу са параграфима 25 и 26 МРС 1 – *Презентација финансијских извјештаја*, односно није извршио процјену

способности Дома здравља да настави да неограничено послује у складу са начелом сталности пословања.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу писане информације о стању судских спорова на дан 31.12.2021. године достављене од стране Дома здравља против Дома здравља је вођен један судски спор (у вриједности од 913 КМ) који је у 2022. години ријешен пресудом у корист Дома здравља. Других судских спорова у којима би Дом здравља био тужилац или тужена страна није било.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје Дома здравља сачињене су и достављене Напомене уз финансијске извјештаје, које по садржају, структури и систематичности не одговарају захтјевима МРС 1 – *Презентација финансијских извјештаја* (параграфи 112-138), МРС 2 – *Залихе* (параграф 36), МРС 16 – *Некретнине, постројења и опрема* (параграфи 73, 74, 75 и 77) и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања и које не садрже објелодањене опште информације о Дому здравља, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственим политикама и процјенама.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Ревизијски тим

Ведран Станетић, с.р.

Браниславка Јовандић, с.р.

Емилија Ивић, с.р.